Kort In Kraamkliniekproject: heropnames en verwikkelingen bij moeder en kind

Haio: CRIVITS Sanne , KUL
Promotor: SCHOENMAKERS Birgitte , KUL
Praktijkopleider: THIENPONT Alexandra

Context: Het aantal ligdagen na een bevalling is hoog in België in vergelijking met de ons omringende landen. Minister van Volkgezondheid De Block riep op tot het indienen van pilootprojecten met als doel het verkorten van de ligduur na een bevalling. Het Leuvense KIK-project, waarin primare vrouwen het ziekenhuis verlaten op dag 3, multipare vrouwen op dag 2 en vrouwen die een sectio kregen op dag 4, werd geselecteerd.

Onderzoeksvraag: De studie heeft als doel te peilen naar het optreden van verwikkelingen en het aantal heropnames van moeder en/of kind bij de implementatie van het Leuvense KIK-project. Verder werd ook bekeken hoeveel moeders borstvoeding geven, hoe vaak icterus optrad en hoe vaak het zevendedagsonderzoek en de guthrietest werden uitgevoerd.

Methode: Vrouwen die bevielen in het UZ Leuven en het Heilig Hartziekenhuis Leuven konden instappen in het Kort In Kraamkliniek(KIK)-project. Zij werden tijdens de zwangerschap geïnformeerd over het project en postnatale zorg werd gepland. Wanneer zowel moeder als kind voldeden aan de ontslagcriteria en het informed consent tekenden, werden zij geïncludeerd in dit onderzoek. Er werd rond dag 10 een telefonische vragenlijst peilend naar klinische parameters afgenomen door een vroedvrouw van de materniteit waarop de patiënte verbleef. De moeders die bereikt werden voor deze telefonische vragenlijst ontvingen ook een elektronische vragenlijst die vooral peilde naar tevredenheid en wordt besproken in de thesis 'Kort in Kraamkliniek-project: tevredenheid bij patiënten en hun partner' door Lien Vanden Heuvel. Drie maanden na de bevalling kregen alle moeders geïncludeerd in dit onderzoek een elektronische vragenlijst met focus op late complicaties en tevredenheid achteraf.

Resultaten: De telefonische vragenlijst werd bij 186 patiëntes afgenomen, hiervan werden 2 moeders en 2 neonaten heropgenomen in de eerste 10 dagen postpartum. Het zevendedagsonderzoek gebeurde bij 166 (89%) van de neonaten. De guthrietest werd niet afgenomen bij 1 neonaat. Icterus trad op bij 49 (26%) van de neonaten. Rond dag 10 kreeg 127 (68%) neonaten exclusief borstvoeding. De websurvey na 3 maanden werd ingevuld door 153 moeders. Hier rapporteerden 14 moeders (9%) verwikkelingen bij de zuigeling, waarvoor er 5 (3%) dienden heropgenomen te worden. Bij 18 moeders (11%) werden verwikkelingen gerapporteerd, waarvoor 3 (2%) moeders heropgenomen dienden te worden. Na 3 maanden kreeg 44% van de neonaten exclusief borstvoeding.

Conclusie: De meerderheid van de verwikkelingen en heropnames die geregistreerd werden konden vermoedelijk niet voorkomen worden door een langere ligduur in het ziekenhuis. Het onderzoek is te kleinschalig en mist een controlegroep om conclusies te trekken over het effect van een verkort verblijf op het optreden van verwikkelingen en het aantal heropnames van moeder en kind. Dit onderzoek kon enkele pijnpunten in het huidige protocol blootleggen. Hierdoor konden aanbevelingen tot bijsturing van het protocol gegeven worden om in te toekomst een betere opvolging van moeder en neonaat waar te maken.